

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6428/2545

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1343, ป.พ.พ. มาตรา 1342, ป.พ.พ. มาตรา 448

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1343 บัญญัติห้ามมิให้ที่ดินจนอาจเป็นอันตรายแก่ความอยู่มั่นแห่งที่ดินที่ติดต่อกัน เว้นแต่จะจัดการเพียงพอเพื่อป้องกันความเสียหาย ฉะนั้น การที่จำเลยขุดดินลึก 2 เมตร ในแนวตั้งฉากซึ่งมีระยะใกล้ชิดกับแนวเขตที่ดินของโจทก์ อาจทำให้ที่ดินของโจทก์ได้รับความเสียหายพังทลายลงได้ จำเลยจึงต้องจัดการเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ที่ดินของโจทก์ ซึ่งศาลเห็นสมควรให้จำเลยปรับระดับพื้นดินที่ต่อจากที่ดินที่จำเลยถมให้ลาดเอียงสู่พื้นดินในระดับไม่เกิน 45 องศา

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า ขอให้บังคับจำเลยนำดินมาถมในที่ดินที่ขุดไว้จนได้ระดับความลึกไม่เกิน 4 เมตร และห่างจากแนวเขตไม่น้อยกว่า 2 เมตร พร้อมทั้งให้จำเลยทำเขื่อนที่ขอบพื้นดินที่ขุดตลอดแนวเพื่อกันมิให้ดินพังทลาย หากจำเลยไม่ดำเนินการให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นผู้ดำเนินการแทน โดยให้จำเลยเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย และห้ามมิให้จำเลยขุดดินในที่ดินของจำเลยตามแนวเขตที่ติดกับที่ดินของโจทก์โดยมิได้เว้นระยะห่างจากแนวเขตไม่น้อยกว่า 2 เมตร หรือไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งแห่งส่วนความลึกที่ขุดจำเลยให้การว่า จำเลยขุดดินในที่ดินของจำเลยเพื่อปลูกต้นไม้และป้องกันน้ำไหลเข้าบ้านซึ่งอยู่ต่ำกว่าบริเวณพื้นดินที่ขุด มีความยาวประมาณ 100 เมตร ลึกประมาณ 1 ถึง 2 เมตร เพื่อปรับพื้นที่ดินให้อยู่ในระดับเดียวกับบ้าน จำเลยขุดดินห่างจากแนวเขตที่ดินของโจทก์ประมาณ 1 ถึง 2 เมตร ซึ่งหลังจากขุดแล้วจำเลยได้ปลูกมะละกอ กล้วยและต้นไม้คลุมดินไว้ ฤดูฝนที่ผ่านมาที่ดินของโจทก์ก็ไม่พังทลาย ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว พิพากษาให้จำเลยถมดินในที่ดินโฉนดเลขที่ 1279 ตำบลพลอยแหวน อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ตามแนวเขตซึ่งติดกับที่ดินโฉนดเลขที่ 1280 ของโจทก์ ในส่วนที่จำเลยขุดไว้จนอยู่ในระดับเดิมโดยให้มีระยะห่างจากแนวเขตที่ดินของโจทก์ 1 เมตร และห้ามมิให้จำเลยขุดดินโดยไม่เว้นระยะห่างจากแนวเขตของโจทก์ 1 เมตรหรือกว่านั้น คำขออื่นนอกจากนี้ โจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษายืนโจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่โต้แย้งกันในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติได้ว่าโจทก์เป็นเจ้าของที่ดินโฉนดเลขที่ 1280 ตำบลพลอยแหวน อำเภอท่าใหม่ (เดิมอำเภอพลอยแหวน) จังหวัดจันทบุรี จำเลยเป็นเจ้าของที่ดินโฉนดเลขที่ 1279 ซึ่งอยู่ติดกับที่ดินของโจทก์ด้านทิศตะวันตก มีแนวเขตติดต่อกันจากด้านทิศเหนือลงมาถึงใต้ โดยจำเลยปลูกบ้านอยู่ในที่ดินของตนด้วย 1 หลัง โจทก์ทำรั้วลวดหนามกั้นแนวเขตที่ดินระหว่างโจทก์กับจำเลยไว้ ประมาณเดือนเมษายน 2541 จำเลยขุดดินในที่ดินของจำเลยยาวประมาณ 100 เมตร ใกล้แนวเขตที่ดินของโจทก์ จุดที่ขุดบางช่วงห่างจากแนวเขตประมาณ 30 เซนติเมตร ถึง 50 เซนติเมตร บางช่วงขุดเป็นแนวตั้งฉากลึกประมาณ 2 เมตร หลังจากขุดแล้วจำเลยปลูกต้นมะละกอและต้นกล้วยในบริเวณที่ขุด และบางจุดจำเลยได้นำดินมาถมบริเวณที่ขุดให้พื้นที่มีระดับลาดเอียง ภายหลังจากที่จำเลยขุดดินแล้วต้นทุเรียนของโจทก์ที่ปลูกใกล้แนวเขตไม่ได้รับความเสียหาย และเมื่อผ่านฤดูฝนหลังจากที่มีการขุดแล้วรั้วลวดหนามของโจทก์ก็ไม่ได้รับความเสียหาย มีปัญหาวินิจฉัยฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยจะต้อง

ขุดดินให้ห่างแนวเขตที่ดินของโจทก์ไม่น้อยกว่า 2 เมตร และต้องทำเขื่อนตลอดแนวที่ดินที่ขุดเพื่อป้องกันมิให้ดินในแนวเขตที่ดินของโจทก์พังทลายหรือไม่ สำหรับฎีกาของโจทก์ที่ขอให้จำเลยขุดดินให้ห่างแนวเขตที่ดินโจทก์ 2 เมตรนั้น โจทก์อ้างในฎีกาว่าบริเวณที่ดินที่จำเลยขุดมีเนื้อที่หลายงานมีสภาพเป็นสระซึ่งจะขุดในระยะ 2 เมตร จากแนวเขตที่ดินของโจทก์ไม่ได้ตาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1342 วรรคหนึ่ง เห็นว่า ข้อเท็จจริงที่ว่าจำเลยขุดดินจนสภาพพื้นดินที่ขุดเป็นสระนั้น โจทก์ไม่ได้หยิบยกขึ้นมากล่าวอ้างและนำสืบในศาลชั้นต้น ทั้งตามภาพถ่ายและตามทางนำสืบของโจทก์และจำเลยรับกันว่าจำเลยขุดดินเพื่อปรับพื้นที่ให้อยู่ในระดับเดียวกับบ้านของจำเลยที่ปลูกอยู่ในที่ดินดังกล่าว ถ้าบริเวณที่ขุดมีสภาพเป็นสระเมื่อเวลาฝนตกน้ำย่อมจะท่วมบ้านจำเลย ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยขุดดินจนมีสภาพเป็นสระอันจะต้องเว้นระยะห่างจากแนวเขตที่ดิน 2 เมตร ดังที่โจทก์กล่าวอ้างในฎีกา ฎีกาข้อนี้ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น ส่วนฎีกาของโจทก์ที่ขอให้จำเลยสร้างเขื่อนเพื่อป้องกันมิให้ที่ดินของโจทก์ตามแนวเขตที่ดินพังทลายนั้น แม้ข้อเท็จจริงจะรับฟังได้ว่าเมื่อจำเลยขุดดินเสร็จและผ่านฤดูฝนไปแล้ว ที่ดิน ต้นทุเรียน และรั้วลวดหนามของโจทก์ที่ติดอยู่กับแนวเขตที่ดินของจำเลยยังไม่ได้ได้รับความเสียหาย จึงไม่มี ความจำเป็นต้องสร้างเขื่อนดังที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยก็ตาม แต่ตาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1343 บัญญัติห้ามมิให้ขุดดินจนอาจเป็นอันตรายแก่ความอยู่มั่นแห่งที่ดินติดต่อกันแต่จะจัดการเพียงพอเพื่อป้องกันความเสียหาย การที่จำเลยขุดดินลึก 2 เมตรในแนวตั้งฉากมีระยะใกล้ชิดกับแนวเขตที่ดินของโจทก์ ที่ดินของโจทก์อาจได้รับความเสียหายพังทลายลงได้ ดังนั้น จำเลยจึงต้องจัดการเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ที่ดินของโจทก์ มีปัญหาว่าศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้จำเลยถมที่ดินที่ติดกับแนวเขตที่ดินของโจทก์ให้อยู่ในระดับเดิม โดยให้มีระยะห่างจากแนวเขต 1 เมตร นั้น เพียงพอที่จะป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดแก่ที่ดินของโจทก์แล้วหรือไม่ เห็นว่าแม้ว่าจำเลยจะต้องถมที่ดินให้แนวเขตที่ขุดอยู่ห่างแนวเขตที่ดินโจทก์ 1 เมตร แต่ถ้การถมหรือขุดอยู่ในแนวตั้ง ที่ดินนั้นก็อาจพังทลายลงได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันที่ดินของโจทก์ตามแนวเขตที่ดินที่จำเลยขุด จึงเห็นสมควรให้จำเลยปรับระดับพื้นดินที่ต่อจากที่ดินที่จำเลยถมตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้นให้ลาดเอียงสู่พื้นดินไม่เกิน 45 องศาด้วย เมื่อจำเลยดำเนินการดังกล่าวแล้วน่าจะเพียงพอที่จะป้องกันความเสียหายแก่ที่ดินของโจทก์ได้ ฎีกาข้อนี้ของโจทก์ฟังขึ้นบางส่วน"พิพากษาแก้เป็นว่า เมื่อจำเลยถมดินจนอยู่ในระดับเดิมโดยมีระยะห่างจากแนวเขตที่ดิน 1 เมตร แล้วให้จำเลยปรับระดับพื้นดินที่ต่อจากที่ดินที่จำเลยถมให้ลาดเอียงลงสู่พื้นดินของจำเลยในระดับไม่เกิน 45 องศา นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 ดูฉบับย่อฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6428/2545นาย สุชาติ สงวนจิตรโจทก์นาย อุดมศักดิ์ คงทองจำเลย ป.พ.พ. ม.

1343ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1343 บัญญัติห้ามมิให้ขุดดินจนอาจเป็นอันตรายแก่ความอยู่มั่นแห่งที่ดินที่ติดต่อกันแต่จะจัดการเพียงพอเพื่อป้องกันความเสียหาย ฉะนั้น การที่จำเลยขุดดินลึก 2 เมตร ในแนวตั้งฉากซึ่งมีระยะใกล้ชิดกับแนวเขตที่ดินของโจทก์ อาจทำให้ที่ดินของโจทก์ได้รับความเสียหายพังทลายลงได้ จำเลยจึงต้องจัดการเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ที่ดินของโจทก์ ซึ่งศาลเห็นสมควรให้จำเลยปรับระดับพื้นดินที่ต่อจากที่ดินที่จำเลยถมให้ลาดเอียงสู่พื้นดินในระดับไม่เกิน 45 องศาโจทก์ฟ้องว่า ขอให้บังคับจำเลยนำดินมาถมในที่ดินที่ขุดไว้จนได้ระดับความลึกไม่เกิน 4 เมตร และห่างจากแนวเขตไม่น้อยกว่า 2 เมตร พร้อมกับให้จำเลยทำเขื่อนที่ขอบพื้นดินที่ขุดตลอดแนวเพื่อกันมิให้ดินพังทลาย หากจำเลยไม่

ดำเนินการให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นผู้ดำเนินการแทน โดยให้จำเลยเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย และห้ามมิให้จำเลยขุดดินในที่ดินของจำเลยตามแนวเขตที่ติดกับที่ดินของโจทก์โดยมิได้เว้นระยะห่างจากแนวเขตไม่น้อยกว่า 2 เมตร หรือไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งแห่งส่วนความลึกที่ขุดจำเลยให้การว่า จำเลยขุดดินในที่ดินของจำเลยเพื่อปลูกต้นไม้และป้องกันน้ำไหลเข้าบ้านซึ่งอยู่ต่ำกว่าบริเวณพื้นดินที่ขุด มีความยาวประมาณ 100 เมตร ลึกประมาณ 1 ถึง 2 เมตร เพื่อปรับพื้นที่ดินให้อยู่ในระดับเดียวกับบ้าน จำเลยขุดดินห่างจากแนวเขตที่ดินของโจทก์ประมาณ 1 ถึง 2 เมตร ซึ่งหลังจากขุดแล้วจำเลยได้ปลูกมะละกอ กัลยและต้นไม้คลุมดินไว้ ฤดูฝนที่ผ่านมาที่ดินของโจทก์ก็ไม่พังทลาย ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว พิพากษาให้จำเลยถมดินในที่ดินโฉนดเลขที่ 1279 ตำบลพลอยแหวน อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ตามแนวเขตซึ่งติดกับที่ดินโฉนดเลขที่ 1280 ของโจทก์ ในส่วนที่จำเลยขุดไว้จนอยู่ในระดับเดิมโดยให้มีระยะห่างจากแนวเขตที่ดินของโจทก์ 1 เมตร และห้ามมิให้จำเลยขุดดินโดยไม่เว้นระยะห่างจากแนวเขตของโจทก์ 1 เมตรหรือกว่านั้น คำขออื่นนอกจากนี้ โจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษายืนโจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งกันในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติได้ว่าโจทก์เป็นเจ้าของที่ดินโฉนดเลขที่ 1280 ตำบลพลอยแหวน อำเภอท่าใหม่ (เดิมอำเภอพลอยแหวน) จังหวัดจันทบุรี จำเลยเป็นเจ้าของที่ดินโฉนดเลขที่ 1279 ซึ่งอยู่ติดกับที่ดินของโจทก์ด้านทิศตะวันตก มีแนวเขตติดต่อกันจากด้านทิศเหนือลงมาถึงใต้ โดยจำเลยปลูกบ้านอยู่ในที่ดินของตนด้วย 1 หลัง โจทก์ทำรั้วลวดหนามกั้นแนวเขตที่ดินระหว่างโจทก์กับจำเลยไว้ ประมาณเดือนเมษายน 2541 จำเลยขุดดินในที่ดินของจำเลยยาวประมาณ 100 เมตร ไกลแนวเขตที่ดินของโจทก์ จุดที่ขุดบางช่วงห่างจากแนวเขตประมาณ 30 เซนติเมตร ถึง 50 เซนติเมตร บางช่วงขุดเป็นแนวตั้งฉากลึกประมาณ 2 เมตร หลังจากขุดแล้วจำเลยปลูกต้นมะละกอและต้นกล้วยในบริเวณที่ขุด และบางจุดจำเลยได้นำดินมาถมบริเวณที่ขุดให้พื้นที่มีระดับลาดเอียง ภายหลังจากที่จำเลยขุดดินแล้วต้นทุเรียนของโจทก์ที่ปลูกใกล้แนวเขตไม่ได้รับความเสียหาย และเมื่อผ่านฤดูฝนหลังจากที่มีการขุดแล้วรั้วลวดหนามของโจทก์ก็ไม่ได้รับความเสียหาย มีปัญหาวินิจฉัยฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยจะต้องขุดดินให้ห่างแนวเขตที่ดินของโจทก์ไม่น้อยกว่า 2 เมตร และต้องทำเขื่อนตลอดแนวที่ดินที่ขุดเพื่อป้องกันมิให้ดินในแนวเขตที่ดินของโจทก์พังทลายหรือไม่ สำหรับฎีกาของโจทก์ที่ขอให้จำเลยขุดดินให้ห่างแนวเขตที่ดินโจทก์ 2 เมตรนั้น โจทก์อ้างในฎีกาว่าบริเวณที่ดินที่จำเลยขุดมีเนื้อที่หลายงานมีสภาพเป็นสระ ซึ่งจะขุดในระยะ 2 เมตร จากแนวเขตที่ดินของโจทก์ไม่ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1342 วรรคหนึ่ง เห็นว่า ข้อเท็จจริงที่ว่าจำเลยขุดดินจนสภาพพื้นดินที่ขุดเป็นสระนั้น โจทก์ไม่ได้หยิบยกขึ้นมากล่าวอ้างและนำสืบในศาลชั้นต้น ทั้งตามภาพถ่ายและตามทางนำสืบของโจทก์ และจำเลยรับกันว่าจำเลยขุดดินเพื่อปรับพื้นที่ให้อยู่ในระดับเดียวกับบ้านของจำเลยที่ปลูกอยู่ในที่ดินดังกล่าว ถ้าบริเวณที่ขุดมีสภาพเป็นสระเมื่อเวลาฝนตกน้ำย่อมจะท่วมบ้านจำเลย ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยขุดดินจนมีสภาพเป็นสระอันจะต้องเว้นระยะห่างจากแนวเขตที่ดิน 2 เมตร ดังที่โจทก์กล่าวอ้างในฎีกา ฎีกาข้อนี้ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น ส่วนฎีกาของโจทก์ที่ขอให้จำเลยสร้างเขื่อนเพื่อป้องกันมิให้ที่ดินของโจทก์ตามแนวเขตที่ดินพังทลายนั้นแม้ข้อเท็จจริงจะรับฟังได้ว่าเมื่อจำเลยขุดดินเสร็จและผ่านฤดูฝนไปแล้ว ที่ดิน ต้นทุเรียน และรั้วลวดหนามของโจทก์ที่ติดอยู่กับแนวเขตที่ดินของจำเลยยังไม่ได้รับความเสียหาย จึงไม่มีความจำเป็นต้องสร้างเขื่อนดังที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยก็ตาม แต่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1343 บัญญัติห้ามมิให้ขุดดินจนอาจเป็นอันตรายแก่ความอยู่มั่นแห่งที่ดินติดต่อเว้นแต่จะจัดการเพียงพอเพื่อป้องกัน

ความเสียหาย การที่จำเลยขุดดินลึก 2 เมตรในแนวตั้งฉากมีระยะใกล้ชิดกับแนวเขตที่ดินของโจทก์ ที่ดินของโจทก์อาจได้รับความเสียหายพังทลายลงได้ ดังนั้น จำเลยจึงต้องจัดการเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ที่ดินของโจทก์ มีปัญหาว่าศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้จำเลยถมที่ดินที่ติดกับแนวเขตที่ดินของโจทก์ให้อยู่ในระดับเดิม โดยให้มีระยะห่างจากแนวเขต 1 เมตร นั้นเพียงพอที่จะป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดแก่ที่ดินของโจทก์แล้วหรือไม่ เห็นว่าแม้ว่าจำเลยจะต้องถมที่ดินให้แนวเขตที่ดินอยู่ห่างแนวเขตที่ดินโจทก์ 1 เมตร แต่ถ้การถมหรือขุดอยู่ในแนวตั้งที่ดินนั้นก็อาจพังทลายลงได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันที่ดินของโจทก์ตามแนวเขตที่ดินที่จำเลยขุด จึงเห็นสมควรให้จำเลยปรับระดับพื้นดินที่ต่อจากที่ดินที่จำเลยถมตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ให้ลาดเอียงสู่พื้นดินไม่เกิน 45 องศาด้วย เมื่อจำเลยดำเนินการดังกล่าวแล้วน่าจะเพียงพอที่จะป้องกันความเสียหายแก่ที่ดินของโจทก์ได้ ฎีกาข้อนี้ของโจทก์ฟังขึ้นบางส่วน"พิพากษาแก้เป็นว่า เมื่อจำเลยถมดินจนอยู่ในระดับเดิมโดยมีระยะห่างจากแนวเขตที่ดิน 1 เมตร แล้วให้จำเลยปรับระดับพื้นดินที่ต่อจากที่ดินที่จำเลยถมให้ลาดเอียงลงสู่พื้นดินของจำเลยในระดับไม่เกิน 45 องศา นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2(มานะ ศฤงคารกุล-วิรัช ถัมวิชัย-สดศรี สัตยธรรม)แห่งที่สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการแผนกหมายเลขคดีดำศาลฎีกาหมายเลขคดีดำศาลชั้นต้นหมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้นหมายเลขเหตุประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1343 เป็นข้อจำกัดการใช้สิทธิของเจ้าของที่ดินเกี่ยวกับการขุดดินและบรรทุกน้ำหนักบนที่ดินของตนเกินควร ซึ่งอาจเป็นเหตุอันตรายแก่ความอยู่มั่นแห่งที่ดินติดต่อกของบุคคลอื่น เช่น การทรุดตัวของที่ดินที่ติดต่อก การพังทลายหรือการไหลของดินที่ติดต่อก อันเนื่องมาจากการขุดดินหรือบรรทุกน้ำหนักบนที่ดินดังกล่าว เว้นแต่จะได้จัดการเพียงพอเพื่อป้องกันความเสียหายดังกล่าว ดังนั้น การจัดการอย่างไรถึงจะเพียงพอเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่ที่ดินติดต่อกนั้นก็ต้องพิจารณาไปตามข้อเท็จจริงแห่งพฤติการณ์ แนววินิจฉัยของศาลฎีกาในเรื่องนี้ ได้พิเคราะห์ถึงเหตุอันตรายแก่ความอยู่มั่นแห่งที่ดินของโจทก์ ซึ่งที่ดินของโจทก์อาจได้รับความเสียหายพังทลายลงได้จากการที่จำเลยขุดดินลึก 2 เมตร ในแนวตั้งฉากมีระยะใกล้ชิดกับแนวเขตที่ดินของโจทก์ จึงให้จำเลยจัดการเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ที่ดินของโจทก์ตาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1343 โดยให้จำเลยปรับระดับพื้นดินที่ต่อจากที่ดินที่จำเลยถมให้ลาดเอียงลงสู่พื้นดินของจำเลยในระดับไม่เกิน 45 องศาด้วย แม้ว่าจำเลยจะได้ถมดินให้แนวเขตที่ดินอยู่ห่างแนวเขตที่ดินโจทก์ 1 เมตรแล้วก็ตาม ทั้งนี้เพื่อป้องกันที่ดินของโจทก์ดังกล่าว มีข้อสังเกตในคดีนี้ว่า โจทก์อ้างในฎีกาว่าบริเวณที่ดินที่จำเลยขุดมีเนื้อที่หลายงานมีสภาพเป็นสระซึ่งจะขุดในระยะ 2 เมตรจากแนวเขตที่ดินโจทก์ไม่ได้ตาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1342 วรรคหนึ่ง แต่โจทก์ไม่ได้หยิบยกขึ้นมากล่าวอ้างและนำสืบในศาลชั้นต้นซึ่งมาตรา 1342 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "บ่อ สระ หลุมรับน้ำโสโครก หรือหลุมรับปุ๋ยหรือขยะมูลฝอยนั้น ท่านว่าจะขุดในระยะสองเมตรจากแนวเขตที่ดินไม่ได้" และวรรคสองบัญญัติว่า "คูหรือการขุดร่องเพื่อวางท่อน้ำใต้ดินหรือสิ่งอื่นซึ่งคล้ายกันนั้น ท่านว่าจะทำใกล้แนวเขตที่ดินกว่าครึ่งหนึ่งแห่งส่วนลึกของคูหรือร่องนั้นไม่ได้ แต่ถ้าทำห่างจากแนวเขตหนึ่งเมตรหรือกว่านั้น ท่านว่าทำได้" ดังนั้นถ้ามีการขุดบ่อหรือสระในระยะ 2 เมตร จากแนวเขตที่ดินย่อมต้องห้ามตามมาตรานี้แม้จะได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรหรือป้องกันมิให้ที่ดินพังทลายแล้วก็ตาม เพราะว่าประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1342 มีเจตนารมณ์ที่จะป้องกันมิให้ที่ดินซึ่งอยู่ชิดแนวของที่ดินนั้นพังลงตามธรรมชาติ เนื่องจากการขุดดินใกล้แนวเขตที่ดินจน

เกินไป จึงได้กำหนดว่าการขุดคูหรือร่องน้ำจะใกล้แนวเขตที่ดินกว่าครึ่งหนึ่งแห่งส่วนลึกของคูหรือร่องน้ำไม่ได้ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 544/2516) และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 929/2505 (ประชุมใหญ่) วินิจฉัยว่า ที่ดินของโจทก์จำเลยอยู่ติดกันโจทก์ได้ปลูกสร้างโรงสีขึ้น ฐานปล่อยโรงสีอยู่ติดกับรั้วเขตระหว่างที่ดินของโจทก์จำเลย จำเลยขุดบ่อห่างแนวเขตที่ดินของโจทก์เมตรเศษเป็นส่วนมาก ทำให้ปล่อยโรงสีราวทรุดเอียงและฐานมีตั้งหม้อน้ำมีรอยร้าวโดยตลอด การกระทำของจำเลยดังกล่าวเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา 1342 และเป็นการกระทำละเมิดต่อโจทก์ จำเลยจึงต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้โจทก์ แต่ข้อเท็จจริงในคดีนี้ฟังไม่ได้ว่า จำเลยขุดดินจนมีสภาพอันเป็นสระ อันจะต้องเว้นระยะห่างจากแนวเขตที่ดิน 2 เมตรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1342 ศาลฎีกาจึงต้องวินิจฉัยโดยอาศัยปรับบทกฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1342 คำพิพากษาศาลฎีกาฉบับที่หมายเหตุนี้ คงจะเป็นกรณีที่ถือแนววินิจฉัยตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2474/2526 ซึ่งวินิจฉัยว่า การที่จำเลยขุดดินห่างจากแนวเขตที่ดินของโจทก์เพียง 1 เมตร ลึกเกินสมควรจนเต็มเนื้อที่ เป็นเหตุให้ที่ดินโจทก์พังทลายเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 1343 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จำเลยจึงต้องรับผิดชอบป้องกันการเสียหายเพื่อไม่ให้ดินของโจทก์พังทลายต่อไป และมีข้อสังเกตอีกว่า แม้จะได้มีการป้องกันการเสียหายเช่นนั้นแล้วก็ตาม หากมีความเสียหายเกิดขึ้นอยู่อีกจำเลยก็ยังคงต้องมีความรับผิดชอบอยู่ดีและการฟ้องขอให้จำเลยจัดการป้องกันการเสียหายอันเกิดจากความอยู่มั่นแห่งที่ดินที่ติดต่อกับที่ดินจำเลยขุดนั้น มิใช่เรียกค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดโดยตรงย่อมไม่อยู่ในบังคับอายุความ 1 ปีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 448 ด้วย วรวิมล เทพทองคำพิพากษา: โจทก์ฟ้องว่า ขอให้บังคับจำเลยนำดินมาถมในที่ดินที่ขุดไว้จนได้ระดับความลึกไม่เกิน 4 เมตร และห่างจากแนวเขตไม่น้อยกว่า 2 เมตร พร้อมทั้งให้จำเลยทำเชือกที่ขอบพื้นดินที่ขุดตลอดแนวเพื่อกันมิให้ดินพังทลาย หากจำเลยไม่ดำเนินการให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นผู้ดำเนินการแทน โดยให้จำเลยเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย และห้ามมิให้จำเลยขุดดินในที่ดินของจำเลยตามแนวเขตที่ดินที่ติดกับที่ดินของโจทก์โดยมิได้เว้นระยะห่างจากแนวเขตไม่น้อยกว่า 2 เมตร หรือไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งแห่งส่วนความลึกที่ขุดจำเลยให้การว่า จำเลยขุดดินในที่ดินของจำเลยเพื่อปลูกต้นไม้และป้องกันน้ำไหลเข้าบ้านซึ่งอยู่ต่ำกว่าบริเวณพื้นดินที่ขุด มีความยาวประมาณ 100 เมตร ลึกประมาณ 1 ถึง 2 เมตร เพื่อปรับพื้นที่ดินให้อยู่ในระดับเดียวกับบ้าน จำเลยขุดดินห่างจากแนวเขตที่ดินของโจทก์ประมาณ 1 ถึง 2 เมตร ซึ่งหลังจากขุดแล้วจำเลยได้ปลูกมะละกอ กล้ายและต้นไม้คลุมดินไว้ ฤดูฝนที่ผ่านมาที่ดินของโจทก์ก็ไม่พังทลาย ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาให้จำเลยถมดินในที่ดินโฉนดเลขที่ 1279 ตำบลพลอยแหวน อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ตามแนวเขตซึ่งติดกับที่ดินโฉนดเลขที่ 1280 ของโจทก์ ในส่วนที่จำเลยขุดไว้จนอยู่ในระดับเดิมโดยให้มีระยะห่างจากแนวเขตที่ดินของโจทก์ 1 เมตร และห้ามมิให้จำเลยขุดดินโดยไม่เว้นระยะห่างจากแนวเขตของโจทก์ 1 เมตรหรือกว่านั้น คำขออื่นนอกจากนี้ โจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษายืนโจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งกันในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติได้ว่าโจทก์เป็นเจ้าของที่ดินโฉนดเลขที่ 1280 ตำบลพลอยแหวน อำเภอท่าใหม่ (เดิมอำเภอพลอยแหวน) จังหวัดจันทบุรี จำเลยเป็นเจ้าของที่ดินโฉนดเลขที่ 1279 ซึ่งอยู่ติดกับที่ดินของโจทก์ด้านทิศตะวันตก มีแนวเขตติดต่อกันจากด้านทิศเหนือลงมาถึงใต้ โดยจำเลยปลูกบ้านอยู่ในที่ดินของตนด้วย 1 หลัง โจทก์ทำรั้วลวดหนามกั้นแนวเขตที่ดินระหว่างโจทก์กับจำเลยไว้ ประมาณเดือนเมษายน 2541 จำเลยขุดดินในที่ดินของจำเลยยาวประมาณ 100 เมตร ใกล้แนวเขตที่ดินของโจทก์

จุดที่ขุดบางช่วงห่างจากแนวเขตประมาณ 30 เซนติเมตร ถึง 50 เซนติเมตร บางช่วงขุดเป็นแนวตั้งฉากลึกประมาณ 2 เมตร หลังจากขุดแล้วจำเลยปลูกต้นมะละกอและต้นกล้วยในบริเวณที่ขุด และบางจุดจำเลยได้นำดินมาถมบริเวณที่ขุดให้พื้นที่มีระดับลาดเอียง ภายหลังจากที่จำเลยขุดดินแล้วต้นทุเรียนของโจทก์ที่ปลูกใกล้แนวเขตไม่ได้รับความเสียหาย และเมื่อผ่านฤดูฝนหลังจากที่มีการขุดแล้วรื้อลวดหนามของโจทก์ก็ไม่ได้รับความเสียหาย มีปัญหาวินิจฉัยฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยจะต้องขุดดินให้ห่างแนวเขตที่ดินของโจทก์ไม่น้อยกว่า 2 เมตร และต้องทำเขื่อนตลอดแนวที่ดินที่ขุดเพื่อป้องกันมิให้ดินในแนวเขตที่ดินของโจทก์พังทลายหรือไม่ สำหรับฎีกาของโจทก์ที่ขอให้จำเลยขุดดินให้ห่างแนวเขตที่ดินโจทก์ 2 เมตรนั้น โจทก์อ้างในฎีกาว่าบริเวณที่ดินที่จำเลยขุดมีเนื้อที่หลายงานมีสภาพเป็นสระซึ่งจะขุดในระยะ 2 เมตร จากแนวเขตที่ดินของโจทก์ไม่ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1342 วรรคหนึ่ง เห็นว่า ข้อเท็จจริงที่ว่าจำเลยขุดดินจนสภาพพื้นดินที่ขุดเป็นสระนั้น โจทก์ไม่ได้หยิบยกขึ้นมากล่าวอ้างและนำสืบในศาลชั้นต้น ทั้งตามภาพถ่ายและตามทางนำสืบของโจทก์และจำเลยรับกันว่าจำเลยขุดดินเพื่อปรับพื้นที่ให้อยู่ในระดับเดียวกับบ้านของจำเลยที่ปลูกอยู่ในที่ดินดังกล่าว ถ้าบริเวณที่ขุดมีสภาพเป็นสระเมื่อเวลาฝนตกน้ำย่อมจะท่วมบ้านจำเลย ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยขุดดินจนมีสภาพเป็นสระอันจะต้องเว้นระยะห่างจากแนวเขตที่ดิน 2 เมตร ดังที่โจทก์กล่าวอ้างในฎีกา ฎีกาข้อนี้ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น ส่วนฎีกาของโจทก์ที่ขอให้จำเลยสร้างเขื่อนเพื่อป้องกันมิให้ที่ดินของโจทก์ตามแนวเขตที่ดินพังทลายนั้นแม้ข้อเท็จจริงจะรับฟังได้ว่าเมื่อจำเลยขุดดินเสร็จและผ่านฤดูฝนไปแล้ว ที่ดิน ต้นทุเรียน และรื้อลวดหนามของโจทก์ที่ติดอยู่กับแนวเขตที่ดินของจำเลยยังไม่ได้ได้รับความเสียหาย จึงไม่มีความจำเป็นต้องสร้างเขื่อนดังที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยก็ตาม แต่ตาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1343 บัญญัติห้ามมิให้ขุดดินจนอาจเป็นอันตรายแก่ความอยู่มั่นแห่งที่ดินติดต่อเว้นแต่จะจัดการเพียงพอเพื่อป้องกันความเสียหาย การที่จำเลยขุดดินลึก 2 เมตรในแนวตั้งฉากมีระยะใกล้ชิดกับแนวเขตที่ดินของโจทก์ ที่ดินของโจทก์อาจได้รับความเสียหายพังทลายลงได้ ดังนั้น จำเลยจึงต้องจัดการเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ที่ดินของโจทก์ มีปัญหาว่าศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้จำเลยถมที่ดินที่ติดกับแนวเขตที่ดินของโจทก์ให้อยู่ในระดับเดิม โดยให้มีระยะห่างจากแนวเขต 1 เมตร นั้น เพียงพอที่จะป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดแก่ที่ดินของโจทก์แล้วหรือไม่ เห็นว่าแม้ว่าจำเลยจะต้องถมที่ดินให้แนวเขตที่ขุดอยู่ห่างแนวเขตที่ดินโจทก์ 1 เมตร แต่ถ้การถมหรือขุดอยู่ในแนวตั้ง ที่ดินนั้นก็อาจพังทลายลงได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันที่ดินของโจทก์ตามแนวเขตที่ดินที่จำเลยขุด จึงเห็นสมควรให้จำเลยปรับระดับพื้นดินที่ต่อจากที่ดินที่จำเลยถมตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้นให้ลาดเอียงสู่พื้นดินไม่เกิน 45 องศาด้วย เมื่อจำเลยดำเนินการดังกล่าวแล้วน่าจะเพียงพอที่จะป้องกันความเสียหายแก่ที่ดินของโจทก์ได้ ฎีกาข้อนี้ของโจทก์ฟังขึ้นบางส่วน"พิพากษาแก้เป็นว่า เมื่อจำเลยถมดินจนอยู่ในระดับเดิมโดยมีระยะห่างจากแนวเขตที่ดิน 1 เมตร แล้วให้จำเลยปรับระดับพื้นดินที่ต่อจากที่ดินที่จำเลยถมให้ลาดเอียงลงสู่พื้นดินของจำเลยในระดับไม่เกิน 45 องศา นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 ดูฉบับย่อฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6428/2545นาย สุชาติ สงวนจิตรโจทก์นาย อุดมศักดิ์ คงทองจำเลย ป.พ.พ. ม. 1343ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1343 บัญญัติห้ามมิให้ขุดดินจนอาจเป็นอันตรายแก่ความอยู่มั่นแห่งที่ดินที่ติดต่อ เว้นแต่จะจัดการเพียงพอเพื่อป้องกันความเสียหาย ฉะนั้น การที่จำเลยขุดดินลึก 2 เมตร ในแนวตั้งฉากซึ่งมีระยะใกล้ชิดกับแนวเขตที่ดินของโจทก์ อาจ

ทำให้ที่ดินของโจทก์ได้รับความเสียหายพังทลายลงได้ จำเลยจึงต้องจัดการเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ที่ดินของโจทก์ ซึ่งศาลเห็นสมควรให้จำเลยปรับระดับพื้นดินที่ต่อจากที่ดินที่จำเลยถมให้ลาดเอียงสู่พื้นดินในระดับไม่เกิน 45 องศาโจทก์ฟ้องว่า ขอให้บังคับจำเลยนำดินมาถมในที่ดินที่ขุดไว้จนได้ระดับความลึกไม่เกิน 4 เมตร และห่างจากแนวเขตไม่น้อยกว่า 2 เมตร พร้อมกับให้จำเลยทำเขื่อนที่ขอบพื้นดินที่ขุดตลอดแนวเพื่อกันมิให้ดินพังทลาย หากจำเลยไม่ดำเนินการให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นผู้ดำเนินการแทน โดยให้จำเลยเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย และห้ามมิให้จำเลยขุดดินในที่ดินของจำเลยตามแนวเขตที่ติดกับที่ดินของโจทก์โดยมิได้เว้นระยะห่างจากแนวเขตไม่น้อยกว่า 2 เมตร หรือไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งแห่งส่วนความลึกที่ขุดจำเลยให้การว่า จำเลยขุดดินในที่ดินของจำเลยเพื่อปลูกต้นไม้และป้องกันน้ำไหลเข้าบ้านซึ่งอยู่ต่ำกว่าบริเวณพื้นดินที่ขุด มีความยาวประมาณ 100 เมตร ลึกประมาณ 1 ถึง 2 เมตร เพื่อปรับพื้นที่ดินให้อยู่ในระดับเดียวกับบ้าน จำเลยขุดดินห่างจากแนวเขตที่ดินของโจทก์ประมาณ 1 ถึง 2 เมตร ซึ่งหลังจากขุดแล้วจำเลยได้ปลูกมะละกอ กัลยและต้นไม้คลุมดินไว้ ฤดูฝนที่ผ่านมาที่ดินของโจทก์ก็ไม่พังทลาย ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว พิพากษาให้จำเลยถมดินในที่ดินโฉนดเลขที่ 1279 ตำบลพลอยแหวน อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ตามแนวเขตซึ่งติดกับที่ดินโฉนดเลขที่ 1280 ของโจทก์ ในส่วนที่จำเลยขุดไว้จนอยู่ในระดับเดิมโดยให้มีระยะห่างจากแนวเขตที่ดินของโจทก์ 1 เมตร และห้ามมิให้จำเลยขุดดินโดยไม่เว้นระยะห่างจากแนวเขตของโจทก์ 1 เมตรหรือกว่านั้น คำขออื่นนอกจากนี้ โจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษายืนโจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งกันในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติได้ว่าโจทก์เป็นเจ้าของที่ดินโฉนดเลขที่ 1280 ตำบลพลอยแหวน อำเภอท่าใหม่ (เดิมอำเภอพลอยแหวน) จังหวัดจันทบุรี จำเลยเป็นเจ้าของที่ดินโฉนดเลขที่ 1279 ซึ่งอยู่ติดกับที่ดินของโจทก์ด้านทิศตะวันตก มีแนวเขตติดต่อกันจากด้านทิศเหนือลงมาถึงใต้ โดยจำเลยปลูกบ้านอยู่ในที่ดินของตนด้วย 1 หลัง โจทก์ทำรั้วลวดหนามกั้นแนวเขตที่ดินระหว่างโจทก์กับจำเลยไว้ ประมาณเดือนเมษายน 2541 จำเลยขุดดินในที่ดินของจำเลยยาวประมาณ 100 เมตร ไกลแนวเขตที่ดินของโจทก์ จุดที่ขุดบางช่วงห่างจากแนวเขตประมาณ 30 เซนติเมตร ถึง 50 เซนติเมตร บางช่วงขุดเป็นแนวตั้งฉากลึกประมาณ 2 เมตร หลังจากขุดแล้วจำเลยปลูกต้นมะละกอและต้นกล้วยในบริเวณที่ขุด และบางจุดจำเลยได้นำดินมาถมบริเวณที่ขุดให้พื้นที่มีระดับลาดเอียง ภายหลังจากที่จำเลยขุดดินแล้วต้นทุเรียนของโจทก์ที่ปลูกใกล้แนวเขตไม่ได้รับความเสียหาย และเมื่อผ่านฤดูฝนหลังจากที่มีการขุดแล้วรั้วลวดหนามของโจทก์ก็ไม่ได้รับความเสียหาย มีปัญหาวินิจฉัยฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยจะต้องขุดดินให้ห่างแนวเขตที่ดินของโจทก์ไม่น้อยกว่า 2 เมตร และต้องทำเขื่อนตลอดแนวที่ดินที่ขุดเพื่อป้องกันมิให้ดินในแนวเขตที่ดินของโจทก์พังทลายหรือไม่ สำหรับฎีกาของโจทก์ที่ขอให้จำเลยขุดดินให้ห่างแนวเขตที่ดินโจทก์ 2 เมตรนั้น โจทก์อ้างในฎีกาว่าบริเวณที่ดินที่จำเลยขุดมีเนื้อที่หลายงานมีสภาพเป็นสระ ซึ่งจะขุดในระยะ 2 เมตร จากแนวเขตที่ดินของโจทก์ไม่ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1342 วรรคหนึ่ง เห็นว่า ข้อเท็จจริงที่ว่าจำเลยขุดดินจนสภาพพื้นดินที่ขุดเป็นสระนั้น โจทก์ไม่ได้หยิบยกขึ้นมากล่าวอ้างและนำสืบในศาลชั้นต้น ทั้งตามภาพถ่ายและตามทางนำสืบของโจทก์ และจำเลยรับกันว่าจำเลยขุดดินเพื่อปรับพื้นที่ให้อยู่ในระดับเดียวกับบ้านของจำเลยที่ปลูกอยู่ในที่ดินดังกล่าว ถ้าบริเวณที่ขุดมีสภาพเป็นสระเมื่อเวลาฝนตกน้ำย่อมจะท่วมบ้านจำเลย ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยขุดดินจนมีสภาพเป็นสระอันจะต้องเว้นระยะห่างจากแนวเขตที่ดิน 2 เมตร ดังที่โจทก์กล่าวอ้างในฎีกา ฎีกาข้อนี้ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น ส่วนฎีกาของโจทก์ที่ขอให้จำเลยสร้างเขื่อน

เพื่อป้องกันไม่ให้ที่ดินของโจทก์ตามแนวเขตที่ดินพังกาลายนั้นแม้ข้อเท็จจริงจะรับฟังได้ว่าเมื่อจำเลยขุดดินเสร็จและผ่านฤดูฝนไปแล้ว ที่ดิน ต้นทุเรียน และรั้วลวดหนามของโจทก์ที่ติดอยู่กับแนวเขตที่ดินของจำเลยยังไม่ได้ได้รับความเสียหาย จึงไม่มีความจำเป็นต้องสร้างเขื่อนดังที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยก็ตาม แต่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1343 บัญญัติห้ามมิให้ขุดดินจนอาจเป็นอันตรายแก่ความอยู่มั่นแห่งที่ดินติดต่อเว้นแต่จะจัดการเพียงพอเพื่อป้องกันความเสียหาย การที่จำเลยขุดดินลึก 2 เมตรในแนวตั้งฉากมีระยะใกล้ชิดกับแนวเขตที่ดินของโจทก์ที่ดินของโจทก์อาจได้รับความเสียหายพังกาลายลงได้ ดังนั้น จำเลยจึงต้องจัดการเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ที่ดินของโจทก์ มีปัญหาว่าศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้จำเลยถมที่ดินที่ติดกับแนวเขตที่ดินของโจทก์ให้อยู่ในระดับเดิม โดยให้มีระยะห่างจากแนวเขต 1 เมตร นั้นเพียงพอที่จะป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดแก่ที่ดินของโจทก์แล้วหรือไม่ เห็นว่าแม้ว่าจำเลยจะต้องถมที่ดินให้แนวเขตที่ขุดอยู่ห่างแนวเขตที่ดินโจทก์ 1 เมตร แต่ถ้การถมหรือขุดอยู่ในแนวตั้งที่ดินนั้นก็อาจพังกาลายลงได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันที่ดินของโจทก์ตามแนวเขตที่ดินที่จำเลยขุดจึงเห็นสมควรให้จำเลยปรับระดับพื้นดินที่ต่อจากที่ดินที่จำเลยถมตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้นให้ลาดเอียงสู่พื้นดินไม่เกิน 45 องศาด้วย เมื่อจำเลยดำเนินการดังกล่าวแล้วน่าจะเพียงพอที่จะป้องกันความเสียหายแก่ที่ดินของโจทก์ได้ ฎีกาข้อนี้ของโจทก์ฟังขึ้นบางส่วน"พิพากษาแก้เป็นว่าเมื่อจำเลยถมดินจนอยู่ในระดับเดิมโดยมีระยะห่างจากแนวเขตที่ดิน 1 เมตร แล้วให้จำเลยปรับระดับพื้นดินที่ต่อจากที่ดินที่จำเลยถมให้ลาดเอียงลงสู่พื้นดินของจำเลยในระดับไม่เกิน 45 องศา นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2

องค์คณะ

มานะ ศุภวิริยกุล · วิรัช ลิ้มวิชัย · สดศรี สัตยธรรม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/6428/2545>